Motion

1984/85:1315

Gunnar Biörck i Värmdö
En utredning om forskartjänster

I ett antal motioner och anföranden under de senaste åtta riksmötena (motionerna 1976/77:1366 och 1367, 1977/78:881, 1978/79:203, 204, 2215 och 2222, 1980/81:379 och 380, 1981/82:1347 resp. anföranden i riksdagens protokoll 1976/77:121, 1978/79:58, 61 och 158, 1979/80:116, 1982/83:70) har jag försökt slå vakt om forskningens kvalitet i vårt land. Jag har gjort detta mot bakgrund av den erfarenhet jag vunnit genom förmånen att få tillhöra ett lärarkollegium, en fakultet och en Nobelförsamling vid Karolinska institutet under inalles 24 år. Vad jag sagt eller skrivit har emellertid lämnats utan avseende i ett utbildningsutskott, som saknat förståelse för vetenskapens krav och villkor, och en kammare, som inte gitter bekymra sig om sådana problem, och där även de som borde känna sig engagerade, i allmänhet redan har givit upp. Kammarens fyra professorer tillhör alla andra utskott än utbildningsutskottet – eftersom det länge varit meningslöst att öda sin tid där – och blir därför också i kammardebatterna placerade nederst på talarlistan och kommer till tals först när den egentliga debatten avslutats.

Nyligen tog emellertid en av dem, Bo Södersten, till orda (snabbprotokoll 1984/85:62) i samband med behandlingen av lärartjänst-"reformen". I allt väsentligt förstår jag hans upprördhet och delar hans värderingar – med den kommentaren dock att förhållandena inom den medicinska fakultetens kliniska del hittills mildrats genom symbiosen mellan universitetet och sjukhusväsendet (så länge den nu får bestå – statens utförsäljning av sina undervisningssjukhus till landstingen kan snart nog äventyra detta sanktuarium för vetenskapen).

Det förefaller nu uppenbart att riksdagen, för att säkra de i utbildningsutskottet väl företrädda universitets- (i framtiden högskole-) lektorernas intressen, med berått mod – eller av total okunnighet – äventyrat rekryteringen av och stödet åt framtida, verkliga forskare (dvs. sådana, som på grund av den intellektuella kvaliteten och de allmängiltiga resultaten av deras forskning förvärvat en erkänd internationell status) i vårt land. Axel Oxenstiernas ord till sin son om den ringa vishet varmed världen styrs ringer på nytt i öronen.

Nu har vi alltså haft en lärartjänstutredning, och den har gått snett. Det är uppenbart att vi – omdelbart – måste få en forskartjänstutredning för att bota vad som nu kan befaras i den katastrofala "högskolereformens" kölvatten.

Under åberopande av det anförda hemställs
att riksdagen hos regeringen anhåller att en forskartjänstutredning omgående tillsätts.

Stockholm den 22 januari 1985

GUNNAR BJÖRCK (m)
i Värmdö